

Společná budoucnost

Karpatská úmluva

Karpatská úmluva je významná právní dohoda mezi sedmi státy Evropy o ochraně jedinečností a bohatství Karpatských hor. Všechny sedm států zasahuje Karpaty částí svého území.

Úmluva chrání nejen přírodu. Dotýká se hlavně lidí žijících v Karpatech a jejich kultury a dědictví, které činí tuto horskou krajinu tak výjimečnou.

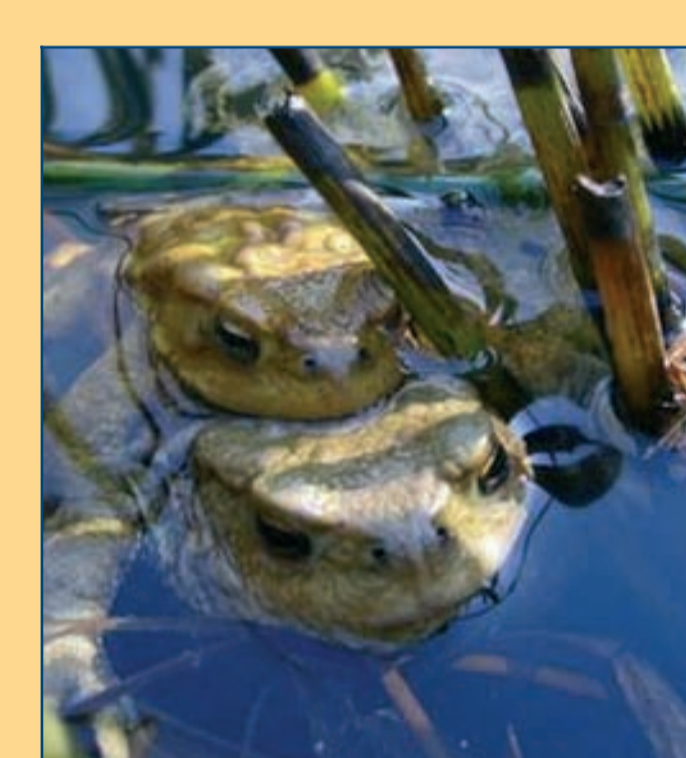
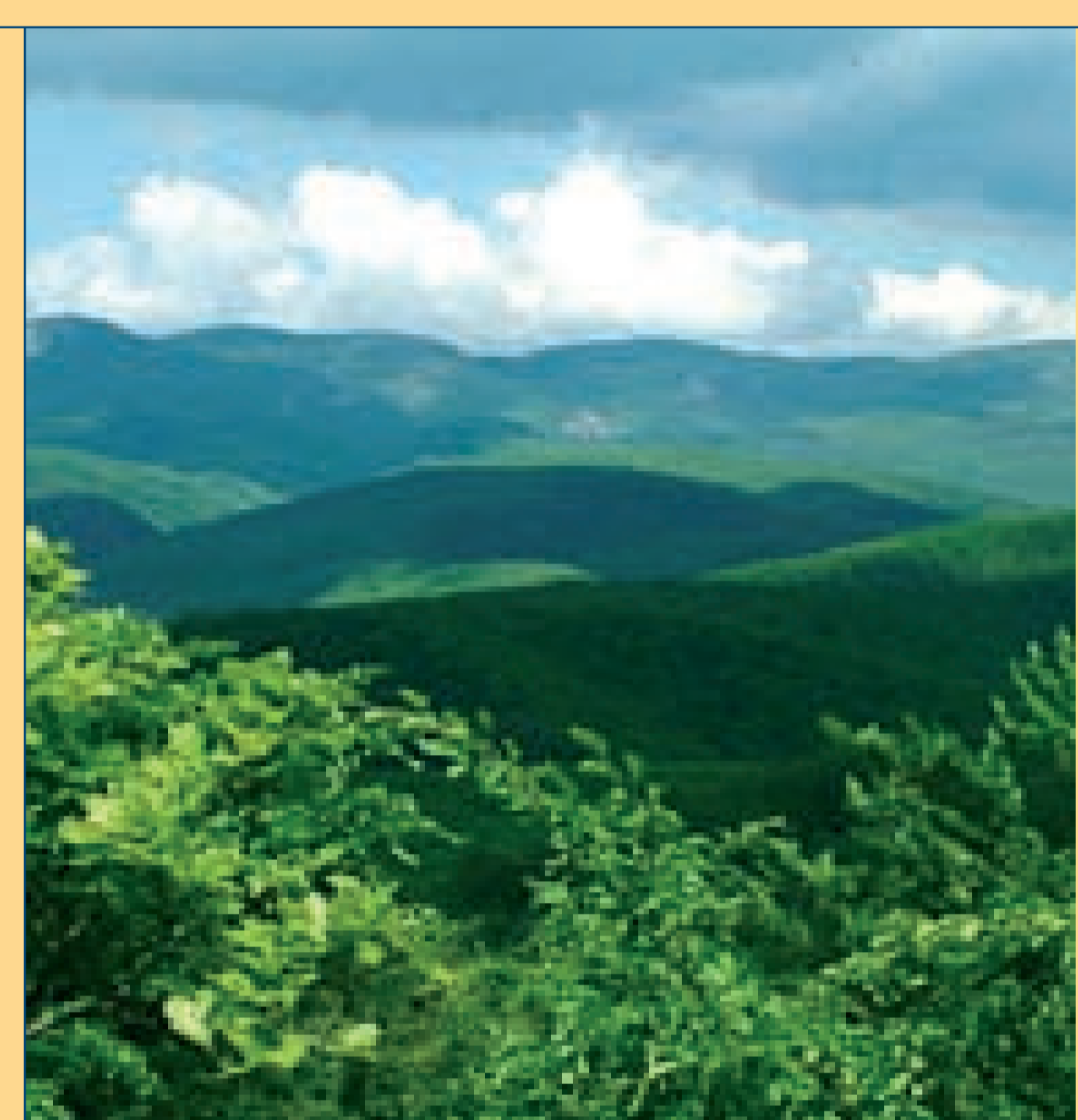
Úmluva je rozdělena do kapitol podle oblastí:

- biologická a krajinná rozmanitost
- území
- hospodaření s vodou
- zemědělství a lesnictví
- doprava
- průmysl
- cestovní ruch
- vzdělávání
- kulturní dědictví a tradiční znalosti

Karpatská úmluva je tzv. „rámcová“ a je základem pro politická rozhodování. V jednotlivých státech vstoupila v platnost mezi lety 2005–2006. Teď přicházejí na řadu první akce, které by měly převést úmluvu z papíru do života a přinést konkrétní změny 16 milionům lidí nazývajícím Karpatské hory svým domovem.

Mezinárodní činnost zajišťuje sekretariát fungující pod OSN. Hlavní zodpovědnost za naplňování úmluvy nesou vlády 7 podepsaných států, které zřizují na Ministerstvech životního prostředí národní koordinátory. Partnery jim je mnoho nevládních a jiných organizací i aktivních jednotlivců přímo v regionu.

Oficiální stránky Karpatské úmluvy www.carpathianconvention.org.

Vymezení Karpat v Evropě dle znění Rámcové úmluvy o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat.

Tajemné Karpaty

www.carpathianconvention.org

Otevřená srdce

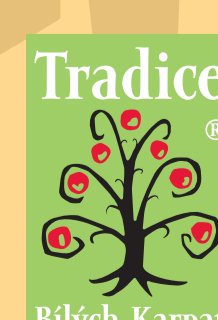
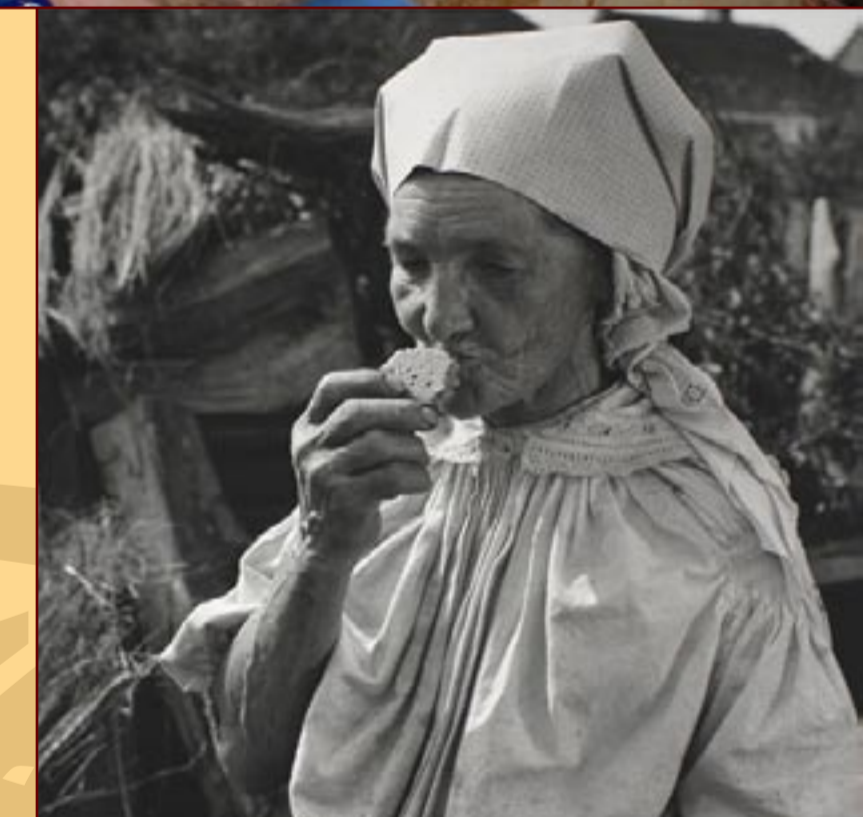
Lidé v Karpatech

Karpatská nespoutaná příroda a zdejší krajina obydlená člověkem na první pohled pohladí po duši. Soužití zdejších lidí s přírodou může sloužit jako jeden z příkladů udržitelného rozvoje. V průběhu staletí se mnoho malých vesniček úspěšně přizpůsobilo horskému prostředí. Ačkoliv se Karpaty rozkládají na území několika států Evropy, jejich obyvatelé spojuje jejich kulturní a přírodní dědictví.

Mezi problémy, se kterými se Karpaty a jejich lidé potýkají, patří například nezaměstnanost, chudoba, neregulovaná výstavba a rozvoj, intenzivní těžba přírodních surovin, znečištění životního prostředí, odlesňování a nadměrná myslivost.

Pro rozvoj regionu je důležité zachování šetrného lesnictví a zemědělského hospodaření, které bylo prověřeno časem a má pozitivní dopad na přírodu. Po staletí utvářelo a udržovalo krajinu především pastevectví. Místní lidé vnímají, že je potřeba zachovat místní krajové odrůdy ovocných dřevin. Díky tradici je v regionu stále velký počet řemeslníků, kteří svůj um a zručnost vyjadřují výrobou místních produktů, které pak mohou být nositeli některé z regionálních značek, jako například „Tradice Bílých Karpat“® nebo „Vyrobeno v Beskydech“®.

Karpatské dědictví a tradice místních obyvatel je inspirací pro 21. století, svojí architekturou, stavbami, zručností místních lidí, tradičními výrobky i harmonickým soužitím v horském prostředí.

Radost a chlouba

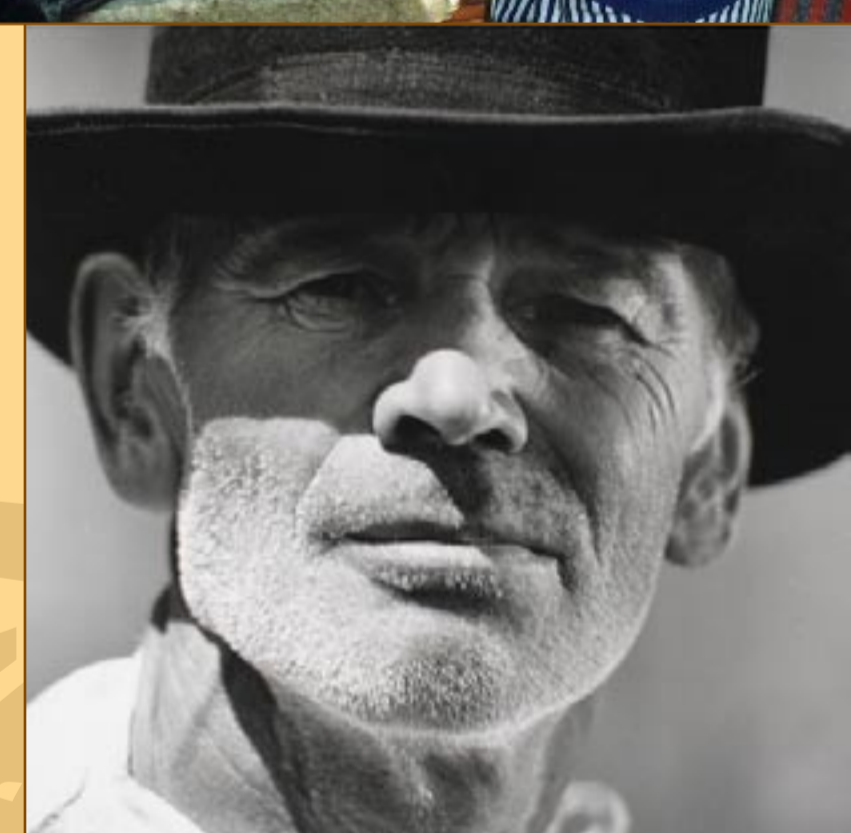
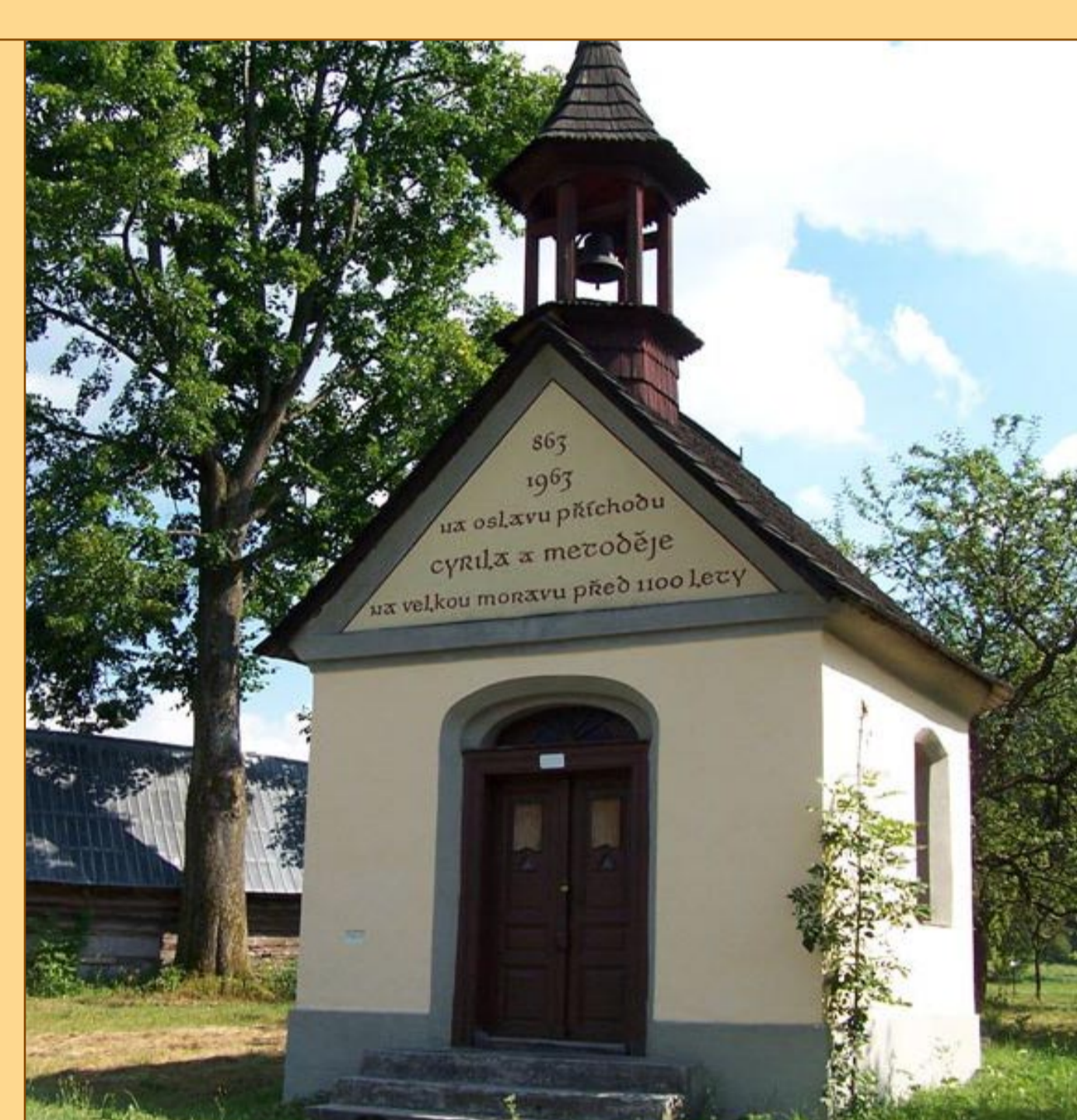
Kulturní dědictví Karpat

Kultura Karpat je nesmírně bohatá a různorodá a jak už to mezi lidmi žijícími v odloučených krajinách hor a podhůří bývá, tradice se drží a hrdě předávají z generace na generaci.

Kulturní tradice lidí v Karpatech se utvářela po staletí, největší vliv na ně měla příroda a místo. Přírodní zdroje byly zároveň zdroji života a přírodní cykly určovaly čas práce i oslav v roce.

Do Karpatského kulturního dědictví můžeme zařadit nejen umění a řemesla, která nenajdeme v žádné jiné části světa, ale i architekturu, významné stavby a památná místa, tradiční znalosti, moudrosti a vyprávěné legendy, původní způsoby hospodaření v krajině lesů a luk, chov zvířat nebo šlechtění plodin.

Karpatská kultura dodnes v krajině a jejích lidech žije a její příběhy odkrývají a vyprávějí muzea, skanzeny i folklórní soubory. Tradice v Karpatech budou uchovávané i dále, pokud budou jejich obyvatelé žít v souladu s přírodou, kulturou a časem prověřenými činnostmi. Obrovskou cenu můžeme v budoucnu zaplatit za dnešní prezíravost ke zděděné moudrosti a zručnosti lidí.

Skrytá krása

Příroda a krajina v horách i podhůří

Celková rozloha pásmového pohoří Karpat činí asi 210 tisíc km², přičemž celková délka dosahuje asi 1 500 kilometrů a maximální šířka 350 kilometrů.

Karpaty jsou velice významným přírodním celkem s rozsáhlými plochami nenarušených biotopů. Žijí zde populace šelem jako je medvěd, vlk, rys. Karpatský region si zachoval poslední zbytky přírodních bukových porostů. Z rostlin se tady vyskytuje asi třetina všech evropských druhů a bezmála půl tisíce karpatských endemitů - druhů, které se nevyskytují nikde jinde na světě. I to je jedním z důvodů, proč bylo na území Karpat vyhlášeno velké množství národních parků, přírodních rezervací a chráněných stanovišť. Karpaty si právem zaslouhují naši pozornost a plnou ochranu.

Karpatská oblast je jedinečnou ukázkou harmonického soužití člověka s přírodou, zachovalostí kulturních tradic a zvyků. Dodnes tu má své místo živé extenzivní pastevectví, i jiné k přírodě šetrné formy hospodaření, které pomáhají zachovávat bohatou druhovou pestrost (biodiverzitu).

Rozvíjí se i různé druhy šetrné turistiky, které jsou příležitostí pro místní obyvatele jako významný zdroj příjmů, který bude pomáhat k dalšímu rozvoji regionu a zachování bohatosti přírody a místních tradic.

